

Bilaga 5

SKÖTSELPLAN FÖR DET PLANERADE NATURRESERVATET PÅ SYDBILLINGENS PLATÅ

Föreliggande skötselplan är utarbetad på grundval av de inventeringar och utredningar som genomförts på Sydbillingens platå åren 1974-78 samt på de beslut om Sydbillingens platå som fattats av länsstyrelsen den 22 december 1975, 18 december 1978 och 15 juni 1979 samt av regeringen den 23 augusti 1979. Areal och läge överensstämmer i huvudsak med länsstyrelsens beslut den 15 juni 1979. Planen består av fyra delar, nämligen en allmän del I, en skötseldel II, en del, som behandlar friluftsanordningar, III samt en del som behandlar ansvarsfördelning IV. Planen skall vid uppkommande behov revideras.

I ALLMÄN BESKRIVNING

A. Data

Areal: Ca 1 280 ha

Kommuner: Falköping, Skara, Skövde.

Läge: Reservatets centrum är beläget ca 8 km
VSV Skövde på Sydbillingens platå.

Syfte: Att för framtiden bevara ett intakt orört myr-
och skogsmarkskomplex. Skogen skall tillåtas
att fritt utvecklas mot urskog.

B. Naturförhållanden

Naturreservatet är beläget på Sydbillingens platå och berggrunden består inom hela reservatet av diabas. Jordlagren består av antingen ett tunt moräntäcke eller mer eller mindre mäktiga torvlager. Genom att diabasens flacka överyta är genomkorsad av sprickbildningar och sänkor har ett mosaikartat landskap skapats med skogar inom de torrare och myrmarker inom de fuktigare delarna.

Myrmarkerna utgörs av några större mossekomplex samt ett antal mindre kärrpartier. Storemossen, Huljemossen och Degramossen dominerar reservatets östra del. Mosseplanen är genom berggrundens ojämna yta ofta sönderdelade och laggpartierna är bitvis dåligt utvecklade. Mossarna är i övrigt typiska västsvenska högmossar. Kärrpartierna bildar ett nätverk i de skogspartier som omger mossarna. Kärren är uteslutande fattigkärr med en på grund av vattenförhållandena varierande artsammansättning och utveckling av trädskikt. Skogsmarkerna finns i huvudsak runt mossekomplexen i öster samt i vissa mera sammanhängande områden. Även skogsmarkens vegetationstyper är varierade. Beroende på vattenförhållanden och moräntäckets tjocklek finns här flertalet av hedseriens barrskogar. Vanligast förekommer blåbärsgranskog med ett trädskikt som består av gran med inblandning av tall och björk.

Reservatet karaktäriseras av en hög grad av orördhet. De hydrologiska förhållandena har ej påverkats av dikning, täkt eller liknande. Skogen har en ursprunglig karaktär, till största delen genom en naturlig föryngring efter intensiv betning och skogsbruk in på 1800-talets senare hälft.

Området har höga ekologiska naturvårdsvärden som är knutna framför allt till områdets relativa orördhet.

II. MARK- OCH VEGETATIONSVÅRD

A. Allmän målsättning

Den allmänna målsättningen för Sydbillingenreservatets skötsel skall vara att i huvudsak bibehålla områdets orörda karaktär. Såväl myr- som skogsmarker skall således i princip lämnas utan åtgärd. Då området emellertid omges av mark där skogsbruk kommer att bedrivas även i fortsättningen bör vissa vårdåtgärder vidtagas främst inom reservatets yttersta zon för att möjliggöra en god skogshygien.

B. Principer för disposition av mark

Reservatet kan med hänvisning till markanvändningen indelas i myrmark och skogsmark.

Myrmarkerna skall icke hävdas utan skall fritt utvecklas.

Skogsmarkerna skall med de undantag som anges nedan och i II:C fritt utvecklas mot naturskog och urskog.

Åtgärder för att begränsa skada på angränsande skog skall vid behov kunna vidtas inom reservatet. Vid skogsbrand får bekämpning utföras även i kärnområdet om så bedöms nödvändigt för att förhindra eldens spridning till omgivande skog. Vid andra oförutsägbara händelser, t ex kraftig insektshärjning, skall bekämpning kunna utföras. I särskilt svåra fall skall denna kunna göras också i kärnområdet. Naturvårdsförvaltaren skall samråda om eventuella åtgärder med länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall samråda med skogsvårdsstyrelsen om de åtgärder som kan behöva vidtas för att till reservatet gränsande skog inte skall lida men av insektshärjning.

C. Detaljbeskrivning

Det planerade naturreservatet har indelats i två skötselområden.

Skötselområde 1

Beskrivning:

Området omfattar inre delen av det planerade reservatet. Beträffande naturförhållandena hänvisas därför till vad som ovan redovisats under I:B.

Mål:

Att bibehålla områdets orörda karaktär.

Åtgärd:

Ingen utom vad som här sagts angående bekämpning av skogsbrand och insektsangrepp.

Skötselområde 2

Beskrivning:

Området består av de yttersta 200 metrarna av reservatet. Generellt kan sägas att skogarna här är något mer kulturpåverkade. Beträffande naturförhållanden i övrigt hänvisas till vad som redovisats under I:B.

Mål:

Att låta skogen utvecklas mot naturskog och urskog men att samtidigt hålla en med hänsyn till kringliggande kulturskogar godtagbar skogshygien.

Åtgärd:

Naturvårdsförvaltaren skall vidta de åtgärder som avses i 20 § skogsvårdslagen. Härvid skall hänsyn tas till reservatets syfte samt skall förvaltaren vid mer betydande ingrepp inhämta länsstyrelsens tillstånd.

Drivning av virke skall ske med stor försiktighet. Körning får endast ske på fastmark eller då marken är väl tjälad. Skulle trots detta markskador uppstå skall dessa repareras.

Generellt skall gälla att träd som saknar betydelse för skadeinsekternas spridning, t ex torrakor och äldre vindfällan, lämnas orörda.

D. Åtgärder i samband med älgjakt

Genom reservatsbestämmelserna inskränks inte rättigheten att bedriva jakt. För att möjliggöra en ur jaktvårdssynpunkt acceptabel älgjakt skall följande gälla.

Jaktorn:

Befintliga jaktorn må underhållas eller ersättas med motsvarande konstruktion efter samråd med förvaltaren. Raserade torn skall omhändertas.

Siktlinjer:

Befintliga siktlinjer underhålls eller nya anläggs då detta bedöms nödvändigt för älgjakten. Røjning av siktlinjer skall föregås av samråd med förvaltaren och utföras med minsta möjliga åtgärd samt med beaktande av det uttalade syftet med reservatet. I stället för anlagda siktlinjer skall i första hand naturliga siktlinjer - t ex kärrstråk - utnyttjas.

Transport av skjutna djur:

I samband med älgjakt må, med iakttagande av den hänsyn syftet med reservatet kräver, skjutna älgar transporteras ut ur reservatet med hjälp av traktor när detta bedöms nödvändigt. Körning får enbart ske på fastmark. Markskador skall repareras.

III. FRILUFTSANORDNINGAR

A. Allmän målsättning

Då reservatets syfte är att bevara ostörda ekosystem placeras anordningar för information vid reservatets gränser. Nu använda stigar må spångas om behov uppstår med hänsyn till markslitage m m.

B. Informationsanordningar

Informationsskyltar skall uppsättas på platser som markerats på bifogad karta. Skyltarna skall följa svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar. Skyltarna beskriver, reservatets syfte och dess naturvärden samt gällande föreskrifter. På kartan redovisas gränser och naturnamn samt befintliga stigar.

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

Informationsanordningar skall underhållas vid behov.

IV ANSVARSFÖRDELNING

Inom det planerade naturreservatet skall i princip naturen' tillåtas att fritt utvecklas, dock skall insatser vid behov kunna göras mot skogsbrand och angrepp av skadeinsekter i enlighet med vad som sagts i det föregående. Någon skötsel i övrigt erfordras således ej. Inom de yttersta 200 metrarna av reservatet skall som ovan nämnts hållas en skogshygien i överensstämmelse med skogsvårdslagen. Det åligger förvaltaren att inom denna zon tillämpa skogsvårdslagens 20 § bl a vad gäller omhändertagande av vindfälld och skadad skog. Det åligger vidare förvaltaren att hålla hela reservatet under uppsikt och till länsstyrelsen omedelbart rapportera insektsangrepp som är av den omfattningen att till reservatet gränsande skog bedöms kunna lida men. Länsstyrelsen har därefter att samråda med skogsvårdsstyrelsen och markägare för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Förvaltaren skall varje år översiktligt inventera insektsangrepp samt rapportera detta till länsstyrelsen.

Vid omhändertagande av virke skall samråd ske med markägaren. Gagnvirke tillfaller markägaren om denne så önskar.

Förvaltaren svarar för informationsanordningar enligt denna plan.